

in o- le. ka o: a- za- ro, v m ni aj- ne v m ob- lo- en ni an di, be na re ki v le- se al. O. p. še n- gel ga li- lo- lo- ni er ki ro ta- ne ih vi- ter bi se o. ni je st je m jo an se tij ga z no lo a- o. o- a- sh la e- v o- o- ra za li. po vi- e- la- o- v- ta- a- e- te il di eč

mesec v ječi. Obtožen je zaradi veleizdaje in neke zadeve z bombami. Določilo se je, da ga bode sodnija v Celovcu sodila.

Prevajje. Piše se nam: Jej, jej, tukajšni kaplan Štrifot združen z Abrahamovo žlahto, se je spokoril. Pa pot pokore je bila silno strma, ostra in bitka; a kaj se je moral pomagat, kakor vse krivične napade zoper poštenega hišnika Stoklna obžalovati. Na kolena so padali svopi napadalci in prosili naj vzame društvo zoper pot svoje strehe. Kesanje nazadnjakov je bilo veliko in kaplan Štrifot, narvečji hujskač, je moral izreci besede: Vsi napadi so bili krivi in neprevidni! Neprevidni, krivični napadi trajajo od strani kaplan Štrifotove žlahte že dolgo časa; prišel je pa čas kesanja; prišel bode čas, ko se bodo hujskači med seboj lase iz glase pilali zaradi krivice, katero so napravili. Sram jih naj bo, posebna sramota pa za tiste gospode, ki nosijo črne sukne, ko pravijo, da so „nedolžni jagneti“; mi pa pravimo, kakor je kaplan Štrifot sam pripoznal, to so tisti v volkovi oblaci in jagneta, kateri ne vejo koga bi požrli. Tu vidimo, kje je krščansko srce doma! Vidi se tudi, kako ljubéznivo je delal krajski hujskač Miklavč na Blati pri Pliberku s tajnikom Gli- ni; vrgel ga je ven na cesto, kakor enega psa, skoravno je skozi 30 let oskrboval tajniško delo. Jej in še enkrat fej vsem krajskim hujskačem!

Samomor vojak. V Celovcu se je obstrlel neki korporal. Ranil se je težko, ali upati je, da se ga pri življenju obdrži.

Zaprli so v Celovcu steklarja Johana Krambergerja, ki je v „Gutenberghaus“ vlomil in mnogo stvari pokradel.

Slepar. Zaradi sleparije in poneverjenja 700 K so v Trbižu zaprli podjetnika Emanuela Wotipka iz Češkega.

Vijeli so internacionalnega vlomilca in roparja Dragotina Rako, ki je zlasti v okolici Beljaka jako veliko zločinov izvršil. Njegovega tovariša pa doslej niso mogli dobiti.

Ustrelili se je v Trbižu lovec Karl Peschke s batajlona. Vzrok samomora je neznan.

V šah padel je v Bleibergu neki starejši delavec in bil takoj mrtev.

Požar. Pogorela je velika šupa grofa Goessa v Peistriz-Pulstu. Dan pozneje pa je pri Feit-bergu več gospodarskih poslopj pogorelo.

Nabiralnik farne cerkve v Millstattu je izgrabil neki Sovec. Tata so zaprli.

Pazite na deco! V Beljaku je padel 15 mesečni otrok M. Einöderja v posodo z lugom. Nesrečno dete je umrlo.

Utonil je v bajerju v Moosbergu 12 letni dekar Simon Dörfler pri kopanju.

Cerkveni tatovi. V Guttenraingu so tatovi vse nabiralnike v farni cerkvi vlomili in nabrani denar pokradli. Istotako v romarski cerkvi Marija-Pomagaj. V vsakem nabiralniku so pustili le par vinarjev kot „seme“ nazaj.

Strela je udarila v gospodarsko poslopje kmeta Ebenluback v Tvimbergu. Poslopje je popolnoma pogorelo.

Smrtna nesreča. Iz Beljaka se poroča, da je rudar Jos. Mayer pri razstrelbi tako težke poškodbe pridobil, da je umrl.

Po svetu.

Na smrt obsodili so dunajski porotniki morilca Leopolda Najemnik. Lopov je ustrelil nekega delavca. Proti sodbi se niti pritožiti ni hotel.

Grozovita nevihta je divjala na Ogrskem v pokrajini reke Cserna. Cela pokrajina je bila do 2 metra visoko z vodo preplavljena. Prebivalci so morali na strehe zbežati. Voda je prišla tudi v tunel pri Jablanici in ga je z drejem ter skalami zamašila. Mostovi so vsi uničeni, ravno tako žice telegrafa. Tudi Donava je grozno narasla in nosila mrljice ljudi ter živali. Najbolj prizadeti so okraj Orsova, Bosovica in Moldava. Cele vasi so popolnoma uničene; letos v teh krajih ne bode nobene žetve. Vsa živina je utonila. Tudi je utonilo več kot 300 oseb. Le v okraju Moldava so valovi Donave več kot 100 ljudi v mokri groz potegnili. Revščina in beda je velikanska. Ljudi kar od groze in bede norijo. Škode je za mnogo milijonov kron.

Duhovnik — samomorilec. V Arani (Italija) je skočil duhovnik Robiani iz cerkvenega stolpa. Bil je takoj mrtev. Samomorilec je bil v preiskavi, kjer se je nad otroci zagrešil.

Hiša podrla se je ponoči v neki židovski ulici v Lembergu. 10 oseb je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih. Posvetniku se je že od oblasti naročilo, da naj hišo izprazni. Proti temu naročilu je rekuriral. Medtem pa se je zgodila nesreča.

Velika železna nesreča. Na postaji Villepreux (na Francoskem) trčil je brzovlak v osebni vlak. Nesreča je bila velikanska. Vozovi so bili kakor škatle drug v drugega porinjeni. Takoj potem so pričeli goriti Zadnji vozovi so bili popolnoma razbiti. Ko so ogenj ugasili, pričelo se je mrtvi in ranjene iz vozov reševati. V razbitih kosih se je našlo mnogo rok, nog in glav, ki so bili nesrečnejšem odtrgani. Mnogo ranjenih našlo je svojo smrt v ognju. Ubitih je bilo pri tej grozni nesreči 40 oseb, ranjenih pa še veliko večje število. Mnogo potnikov je vsled strahu zblaznelo. Železnica je državna in trpi država 10 milijonov frankov škode.

Kolera se je pričela vsled velike vročine v južni Rusiji razširjevati.

Smrt na morju. V bližini Holy Head sta trčila dva parnika skupaj; prvi se je takoj potopil; kapitan in 10 mornarjev je utonilo.

300 hiš pogorelo je v ruskem mestu Mohilev. Pred kratkem šele je divjal istotam velikanski požar.

Štajerčevi kmetski koledar za l. 1911

bode pravočasno izšel. Dela so se že pričela. Koledar bode letos še boljše opremljen kakor dosedanja leta. Vse podrobnosti poročamo v kratkem. Opozarjamo pa obenem cenjene

inzerente,

naj za koledar določene inzerate čimprej vpošljejo. Cene bodo približno enake kakor lansko leto. Pri velikemu razširjenju, ki ga ima naš koledar in pri njegovi priljubljenosti je inzeriranje v njem izredno koristno.

Nadalje opozarjamo svoje prijatelje in zaupnike, naj takoj napravijo in razširjajo nabiralne pole za naročnike koledarje. Vsakdo naj nabira odjemalce koledarja! Ako bomo demo vsi delali, potem je gotovo, da bomo še več oddali in še boljše ter obširnejše vsebino podali!

Vsi na delo!

Kraljica rož.

Kakor znano, se vrši na Dunaju zdaj lovska razstava. Pri tej priložnosti priredilo je vojaško dobrodelno društvo »Invalidendank« rožnato slavnost, na kateri je 25

gospelj in gospodičen v lepoti konkuriralo. Kot najlepša je bila izpoznana Fernanda Born, katere sliko prinašamo.

Pridelovanje ajde.

(Po lastnih izkušnjah zapisal Vičanski Škerlec.)

Spominjam se še prav dobro, kako so kmetovalci čislali ajdo pred kakimi 25 leti na Spod. Štajerskem. Tudi otroci, posli in delavci so bili veseli, ko so dobili za zajuterk mastne ajdinske žgance, ali pa za večerjo ajdinske pogače. Mimogrede omenim, da je isti čas res ajda prinašala izvrstno lepe pridelke, in pristavim še zraven, da ni bil noben čudež nad tej rodovitnosti. Takrat so naši kmetovalci ajdo pridelovali na bolj počinjeni zemlji, katero so v prahu orali, ter ji debelo pognojili in je sejali v majni mero ki mi sedaj, pridelali pa več. Znam, da mi temu ne bode noben kmetovalec ugovarjal. Ako si pa ogledamo v današnji razmeri aj-

dinske setve, nimamo skoraj nobenega dokliča, akoravno posejemo z ajdo vse prostore na njivah, ki so ob tem času prazni. Ne more drugače biti, ker ji ne gnojimo in zakaj ne, ker primanjkuje živinskega gnoja kakor tebi, tako manjka tudi meni.

Da si pomagamo do obilnejših pridelkov pri ajdi, si dovolim, da podam kratko navodilo o gnojenju ajdi z umetnimi gnojili, kjer sem pri mojih tozadevnih večletnih poskusih do celo prepričan, da se stroški za tako gnojenje obilno poplačajo; kajti ajda je zelo hvaležna za gnojenje z umetnimi gnojili.

Da ne bode kateri krivo razumel, posebno starokopitarji; umetna gnojila priporočam onim, katerim primanjkuje hlevski gnoj. Da bi pa kateri shranjeval živinski gnoj za stare dni, tega ne poznam.

Naiboljšje kaže, da se vzame za en hektar njive 100 kg 40% kalijeve soli, ta stane 12 K 70 v, 300 kg superfosfata I. razred, tega stane 100 kg 11 K ter ta gnojila 14 dni pred setvijo enakomerno razstrosi in podorji. Ko so ajdinske rastline kake 3—4 cm visoke, se potrosi 40 kg čiljskega solitra, seveda na en hektar priračuneno (to je približno 1¼ orala, torej precej velika njiva.) Za kake 3 tedne potrosi zopet 40 kg čiljskega solitra, ali to se naj zgodi vselej ob suhem vremenu, ker drugače se ožgejo listi na rastlinah. Čilski soliter stane 100 kg 30 K 60 v.

Pripominim še, da je čilski soliter precej drag, pa ako prav sodim, ne predrag, kajti čilski soliter je mojster med umetnimi gnojili; naj ga torej ne opusti nobeden, ki bode gnojil z umetnimi gnojili ajdi. Množine teh gnojil še koristijo in hranijo poznejše rastline na njivi, ker to izda tolko, kakor gnojeno na debelo z živinskim gnojem. Pozdrav!

Gospodarske.

Breja krava. Za brejo kravo je posebno potem nevarno, ko je že nad pol dobe breja, vsled tega se mora paziti na to, da se takrat pravilno krmi in oskrbuje. Paziti se mora, da ne bo stala krava na prepihu, seveda ji pa tudi v zavetju, ne sme manjkati svežega zraka in potrebne svetlobe. Če je le mogoče, naj se pušča krava pogostoma na prosto, paziti pa je treba, da se v trebuh ne udari ali pa z njim kam pritisne. Breji kravi se ne sme dajati pretečne, pa tudi ne preveč klaje naenkrat, ker če so prebavila preveč s klajo napolnjena, pritiskajo na mladiča v telesu. [Zato naj se krmi taka krava rajše večkrat na dan, pa po malem. Take klaje, po kateri bi se krava lahko napela, naj se breji kravi ne daje, a tudi s premrzlo vodo naj se pazi, ko se hoče krmo premeniti.

Zelena ali šelin. Pri zeleni gre v glavnem za to, da napravi čim le mogoče debel koren kar pa se da doseči le tedaj, če se ji močno gnoji in jo posebno spočetka, ko se je presadila, pridno zaliva. Zelenu ugaja srednje zvezna zemlja, ki je globoko prekopana in dobro zdrobljena. Gnojna ni zeleni nikdar preveč, vendar se ji ne sme preveč gnojiti s takimi gnojili, ki pospešujejo razvoj listja, posebno pa s kalijevimi solmi. Če je mogoče, naj se gnoj za zeleno z dve ali celo tri leta starim gnojem, ker ji svež gnoj ne ugaja, a tudi takšna gnojila se smejo le previdno rabiti. Po svežem gnoju napravi zelena preveč listja, po tekočih gnojilih pa preveč stranskih korenin, kar pa ni prav. Na vsak način pa se mora zelena če se hoče, da koren zdebili, posebno spočetka dobro in večkrat zalivati in zemljo večkrat prerahljati.

Prasičjem se preženejo črne uši, če se zmokajo ušiva mesta s tobakovo vodo ali pa s tako vodo, kateri se je pridajalo na vsak liter po dve žlici tobakovega izvlečka. To delo naj se vsakih pet dni ponavlja in sicer tako dolgo, dokler uši ne zginijo.

Kurjak ali kurjenca je mrčes, ki se prav pogostoma poloti kur. Ta mrčes se drži najraje v takih kurjih, ki se malokdaj ali nikdar dobro ne osnažijo in se ne da zlepa spraviti iz njih. Če se kurjik tudi znova pobeli, potrosi po tleh pepel ali pa če se napravi poleg tega kuram tudi kopališče, v katerem se rahljajo, vse to včasih nič ne izda. Najboljše sredstvo, da se kuram ta mrčes odpravi, je bolhač (buháč), ki se dobi v mrotilnicah. Vpihati se pa mora bolhač s posebno pravico kuram med perje vsaka 2 ali 3 dni. Na vsak način pa se mora dobrota osnažiti tudi kurjik obenem. V to svrhu naj se vsa stara malta, če niso stene ometane in poglajene, izmed kamnov odtolče, v vse razpoklice in špranje ubrizga petrolej ali pa zamažejo s katranom in razpoke znova z malto zadela. V malto, ali če se kurjik znova pobeli, v belež naj se dene nekoliko karbolne kisline ali pa v prah stolčnega galuna. Če je tlak lesen, naj se zalijejo vse razpokline z vrelo vodo in pozneje še s petrolejem namažejo. Tudi če se je kurjik še tako skrbno osnažil, treba je vendar večkrat pogledati in se prepričati, če so kurjenca zginile ali ne, kajti če se enkrat vgnežde in močno zaplode, zamorejo kure celo uničiti.

Konj si riblje rep. Da si konji včasih vse rep obribajo, so vzroki lahko različni. Tako n. pr. si konj rep riblje, ako ima gliste. Navadno pa se godi to vsled nesnage, ki tiči v repu. Če si toraj rep riblje, naj se mu rep dobro opere in navadno si ga ne bo več ribal.

Loterijske številke.

Gradec, dne 11. juni: 5, 60, 89, 12, 85.

Trst, dne 18. juni: 55, 44, 53, 26, 74.

Inzerirajte, nabirajte odjemalce za jubilejsko številko „Štajerca“!